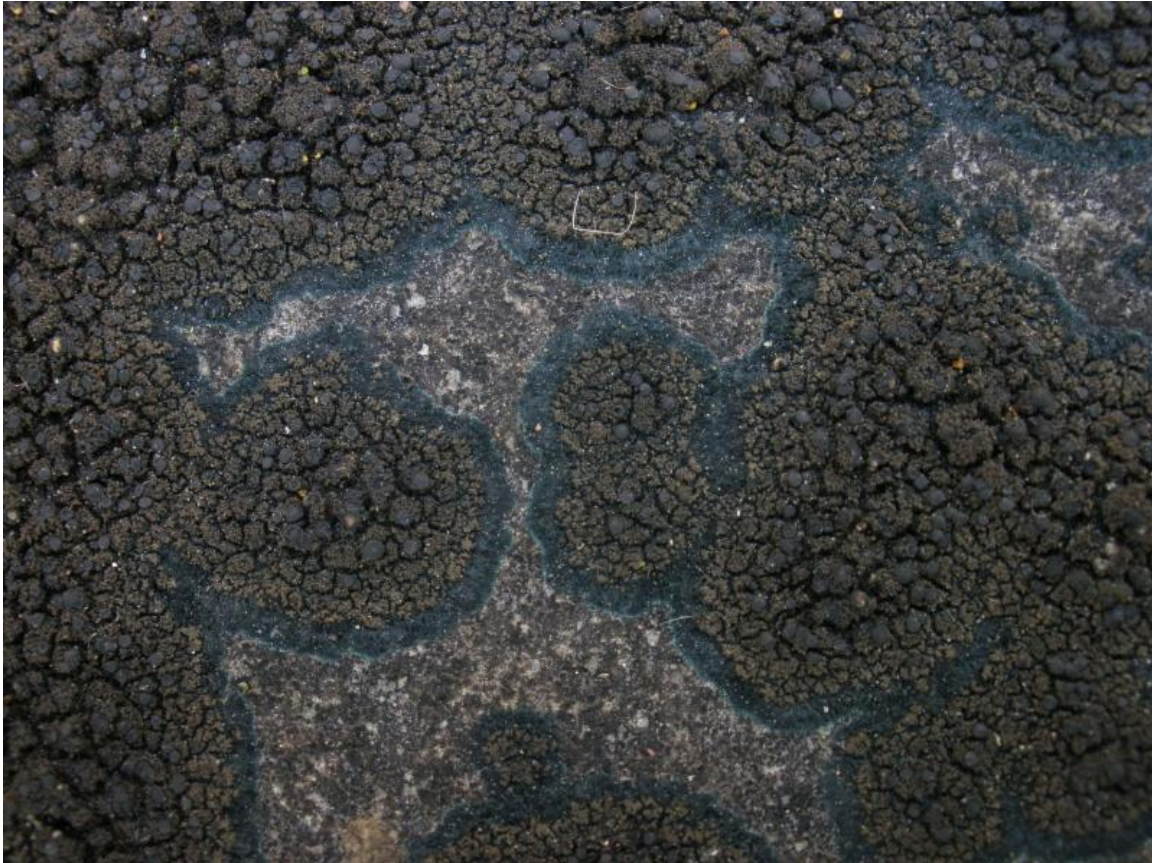

De oude begraafplaats van Katwijk is een bolwerk voor veel bijzondere korstmossoorten. Dit heeft meerdere redenen; op de begraafplaats zijn zeer oude en wisselende steensoorten aanwezig, wat zorgt voor een grote diversiteit in soorten. Daarnaast is de basis van de bodem kalkrijk (duin)zand, waardoor ook op de grond bijzondere soorten voorkomen. Korstmossen zijn, in tegenstelling tot gewone mossen, geen planten, maar bestaan uit een symbiose tussen een alg en een schimmel. Dat betekent dat zij beiden een samenwerkingsverband aangaan, wat resulteert in allerlei bijzondere kleuren en vormen. Korstmossen bestaan uit het thallus (het lichaam) en de apotheciën of picnidiën (vruchtlichamen). In dit korte rapportje worden enkele mooie soorten genoemd en getoond, de zogenaamde top 10. Bijlage 1 toont een totaalijstje met aangetroffen soorten op de begraafplaats. Overigens is het goed te vermelden dat korstmossen het substraat niet schaden; ze gebruiken het alleen om aan te hechten, voedingsstoffen worden middels de lucht aangevoerd en opgenomen. Dus het kan eigenlijk helemaal geen kwaad als er korstmossen op uw muur groeien.

Met stip op één staat de Zwarte grafkorst. Wanneer deze soort wordt aangetroffen op de begraafplaats, is sprake van een oude begraafplaats waar geruime tijd stenen niet meer worden schoongemaakt. In Katwijk is de soort alleen aangetroffen op de oude begraafplaats. Vaak zijn door het gevoerde groenbeheer (veelvuldig maaien) bijzonder schrale omstandigheden ontstaan, waardoor veel bijzondere soorten zich kunnen vestigen en handhaven. Op de Katwijkse begraafplaatsen zijn dit veel duinsoorten, die hier van oorsprong ook altijd aanwezig zijn geweest.

1. Zwarte grafkorst

Deze soort wordt gevonden op liggende kalkstenen zerken. De soort heeft een opvallend blauw prothallus, d.w.z. een kring rond het eigenlijk thallus. Verder zijn vrijwel altijd apotheciën aanwezig.

2. Kerkcitroenkorst

Te vinden in voegen van oude bakstenen muren, soms ook op baksteen zelf.

3. Gewone cementkorst

Deze soort wordt aangetroffen op kalkrijke steen en in voegen van bakstenen muurtjes.

4. Bolletjesgeleimos

Bolletjesgeleimos is te vinden op vergelijkbare plaatsen als Zwarte grafkorst, namelijk op kalkrijke en liggende zerken. De soort wordt soms ook aangetroffen tussen tegels, op vochtige plaatsen.

5. Kauwgommos

Kauwgommos wordt aangetroffen op bakstenen muren, maar ook op verschillende bomen, zoals iep en Esdoorn. Het heeft iets weg van platgetrapte resten van uitgespogen kauwgomballen.

6. Vals rendiermos

Vals rendiermos is een soort uit de familie van de *Cladonia's*, dit zijn bekermossen en heidestaartjes. Het vals rendiermos lijkt op de echte rendiermossen, vandaar deze naam. De soort wordt gevonden in duingrasland, maar ook op paadjes op de begraafplaats.

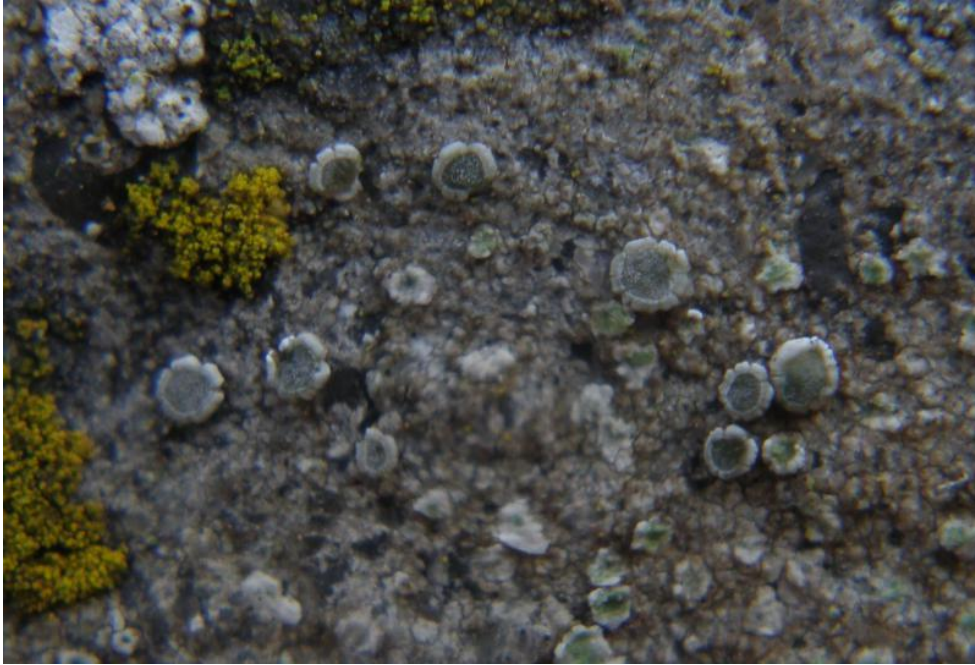
7. Duindaalder

Deze soort lijkt op een miniatuur van ons aller bekende maanlandschap. Het thallus zit vol kratertjes. Duindaalder is een parasiet op *Cladonia*-soorten, die na verloop van tijd het gehele thallus van de gastheer opslokt.

8. Rafelschotelkorst

Deze soort bestaat uit minuscule schoteltjes, met een gerafelde, onderbroken witte rand. Groeit op kalkrijke steen, vaak rond ingemetselde kalkstenen in bakstenen muren (ook zo bij ingang oude begraafplaats).

9. Platte citroenkorst

Platte citroenkorst is en algemene soort van rechtopstaande en liggende kalkstenen grafzerken. De soort is algemeen op de Joodse begraafplaats, mar komt ook op de oude begraafplaats in Katwijk aan Zee voor.

10. Granietschildmos

Granietschildmos is een kenmerkende soort van zure steensoorten, zoals graniet. De soort wordt veel gevonden op dijktaluds, waar granietkeien zijn aangebracht. De soort is dus ook aanwezig op zowel liggende als staande granieten graven.

Bijlage 1. Soorten Oude begraafplaats Katwijk

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	OP DE OUDE BEGRAFPLAATS
<i>Acarospora fuscata</i>	Bruin Steenschubje	X
<i>Amandinea punctata</i>	Vliegenstrontjesmos	X
<i>Arthonia atra</i>	Zwart Schriftmos	X
<i>Athallia holocarpa</i>	Muurzonnetje	X
<i>Bacidina caligans</i>	Kalkknoopjeskorst	X
<i>Bacidina egenula</i>	Zwarte Knoopjeskorst	X
<i>Barbula convoluta</i>	Gewoon Smaragdsteeltje	X
<i>Bilimbia sabuletorum</i>	Mosvreter	X
<i>Blennothallia crispa</i>	Gewoon Geleimos	X
<i>Brachythecium rutabulum</i>	Gewoon Dikkopmos	X
<i>Bryum argenteum</i>	Zilvermos	X
<i>Bryum capillare</i>	Gedraaid Knikmos	X
<i>Buellia aethalea</i>	Steenstrontjesmos	X
<i>Buellia griseovirens</i>	Grijsgroene Stofkorst	X
<i>Calogaya decipiens</i>	Stoffige Citroenkorst	X
<i>Calogaya pusilla</i>	Sinaasappelkorst	X
<i>Candelaria concolor</i>	Vals Dooiermos	X
<i>Candelariella aurella</i>	Kleine Geelkorst	X
<i>Candelariella medians</i>	Gelobde Geelkorst	X
<i>Candelariella reflexa</i>	Poedergeelkorst	X
<i>Candelariella vitellina</i>	Grove Geelkorst	X
<i>Catillaria chalybeia</i>	Donkere Rookkorst	X
<i>Catillaria lenticularis</i>	Lichte Rookkorst	X
<i>Ceratodon purpureus</i>	Gewoon Purpersteeltje	X
<i>Circinaria calcarea</i>	Plat Dambordje	X
<i>Circinaria contorta</i>	Rond Dambordje	X
<i>Cladonia fimbriata</i>	Kopjes-bekermos	X
<i>Cladonia rangiformis</i>	Vals Rendiermos	X
<i>Diploicia canescens</i>	Kauwgommos	X
<i>Diploschistes muscorum</i>	Duindaalder	X
<i>Diplotomma alboatrum</i>	Gewone Cementkorst	X
<i>Enchylium limosum</i>	Dun Geleimos	X
<i>Enchylium tenax</i>	Dik Geleimos	X
<i>Flavoplaca arcis</i>	Schubbige Citroenkorst	X
<i>Flavoplaca citrina</i>	Gewone Citroenkorst	X
<i>Flavoplaca dichroa</i>	Mandarijnkorst	X
<i>Flavoplaca flavocitrina</i>	Valse Citroenkorst	X
<i>Flavoplaca oasis</i>	Kleine Citroenkorst	X
<i>Flavoplaca ruderaum</i>	Kerkcitroenkorst	X
<i>Grimmia pulvinata</i>	Gewoon Muisjesmos	X
<i>Gyalolechia flavovirescens</i>	Betoncitroenkorst	X
<i>Hypnum cupressiforme</i>	Gesnaveld Klauwtjesmos	X
<i>Lathagrium fuscovirens</i>	Bolletjesgeleimos	X

<i>Lecania erysibe</i>	Stofglimschotelkje	X
<i>Lecania rabenhorstii</i>	Steenglimschotelkje	X
<i>Lecanora albescens</i>	Kalkschotelkorst	X
<i>Lecanora antiqua</i>	Kerkschotelkorst	X
<i>Lecanora campestris</i>	Kastanjebruine Schotelkorst	X
<i>Lecanora crenulata</i>	Rafelschotelkorst	X
<i>Lecanora dispersa</i>	Verborgen Schotelkorst	X
<i>Lecanora muralis</i>	Muurschotelkorst	X
<i>Lecanora polytropa</i>	Geelgroene Schotelkorst	X
<i>Lecidella carpathica</i>	Donker Purperschaaltje	X
<i>Lecidella elaeochroma</i>	Gewoon Purperschaaltje	X
<i>Lecidella scabra</i>	Grijsgroene Steenkorst	X
<i>Lecidella stigmatea</i>	Steenpurperschaaltje	X
<i>Marchantia polymorpha</i>	Parapluutjesmos	X
<i>Myriospora rufescens</i>	Bleek Steenschubje	X
<i>Peltigera didactyla</i>	Soredieus Leermos	X
<i>Peltigera rufescens</i>	Klein Leermos	X
<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	Rond Schaduwmos	X
<i>Physcia adscendens</i>	Kapjesvingermos	X
<i>Physcia caesia</i>	Stoeprandvingermos	X
<i>Physcia tenella</i>	Heksenvingermos	X
<i>Placopyrenium fuscillum</i>	Engelse Dropkorst	X
<i>Placynthium nigrum</i>	Zwarte Grafkorst	X
<i>Porpidia soredizodes</i>	Dunne Blauwkorst	X
<i>Porpidia tuberculosa</i>	Dikke Blauwkorst	X
<i>Protoblastenia rupestris</i>	Rode Kalksteenkorst	X
<i>Psilolechia lucida</i>	UV-mos	X
<i>Pyrenodesmia albolutescens</i>	Zuidelijke Citroenkorst	X
<i>Pyrenodesmia teicholyta</i>	Witte Citroenkorst	X
<i>Rhizocarpon reductum</i>	Donker Landkaartmos	X
<i>Rinodina oleae</i>	Donkerbruine Schotelkorst	X
<i>Rinodina teichophila</i>	Grauwe Schotelkorst	X
<i>Scoliosporum umbrinum</i>	Steenspiraalkorst	X
<i>Scytinium gelatinosum</i>	Duinzwelmos	X
<i>Scytinium schraderi</i>	Kalkzwelmos	X
<i>Syntrichia ruralis</i>	Duinsterretje	X
<i>Tortula muralis</i>	Gewoon Muursterretje	X
<i>Trapelia placodioides</i>	Wit Sterschotelkje	X
<i>Variospora aurantia</i>	Platte Citroenkorst	X
<i>Variospora dolomiticola</i>	Oranje Citroenkorst	X
<i>Variospora flavescens</i>	Gelobde Citroenkorst	X
<i>Verrucaria bryoctona</i>	Zandstippelkorst	X
<i>Verrucaria macrostoma</i>	Bruine Stippelkorst	X
<i>Verrucaria nigrescens</i>	Gewone Stippelkorst	X
<i>Verrucaria ochrostoma</i>	Bleke Stippelkorst	X
<i>Verrucaria polysticta</i>	Mozaïekstippelkorst	X

<i>Verrucaria viridula</i>	Groene kalkstippelkorst	X
<i>Xanthoparmelia conspersa</i>	Granietschildmos	Duinrust
<i>Xanthoria calcicola</i>	Oranje Dooiermos	X
<i>Xanthoria parietina</i>	Groot Dooiermos	X
Totaal aantal soorten		92